

AZƏRBAYCAN TİBB UNIVERSİTETİ

PSIXIATRİYA

fənni üzrə

“Təsdiq edirəm”

ATU-nin psixiatriya
kafedrasının müdiri
prof. Gəraybəyli G.Ç.

**İŞÇİ TƏDRİS PROQRAMI
(SİLLABUS)**

**imza: _____
22.06.2021-ci il**

İctimai səhiyyə fakültəsi

FƏNNİN KODU:

FƏNNİN NÖVÜ:

məcburi

FƏNNİN TƏDRİS SEMESTRİ:

P - 9

FƏNNİN KREDİTİ:

4 kredit

FƏNNİN TƏDRİS FORMASI:

Əyani

FƏNNİN TƏDRİS DİLİ:

Azərbaycan dili, rus dili

FƏNNİ TƏDRİS EDƏN MÜƏLLİMLƏR:

prof. B.Əsədov

ass. Abdullayev X.A.

prof. Z.Əliyev

ass. Vahabov N.E.

prof. F.İsmayılov

ass. Məmmədzadə C.F.

dos. Musabəyov Z.F.

ass. Rüstəmov İ.R.

dos. Eldarova N.N.

ass. Hacıyev S.R.

dos. Katibli S.Ə.

ass. Hacıyeva N.R.

dos. Mehtiyeva L.H.

ass. Hüseynbəyli E.Y.

dos. Manuçeri-Lalei A.Ə.

ass. Salmanzadə B.V.

ass. Zeynalov Ə.E.

KAFEDRANIN ƏLAQƏ NÖMRƏLƏRİ:

(012) 440 – 15 -70

E-MAIL:

department_psychiatry@amu.edu.az

PREREKVİZİTLƏR:

Fənnin tədrisi üçün öncədən tədrisi zəruri olan fənn yoxdur

KOREKVİZİTLƏR:

Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda başqa fənlərin də tədrisi olunması zərurəti yoxdur

KURSUN TƏSVİRİ:

Tədris olunan fəndə stomatologiya fakültəsinin tələbələrinə müasir dövrdə sürətlə inkişaf edən psixiatriya elminin əsaslarını tədris olunur. Psixiatriyanın özünə məxsus tədqiqat üsulları, diaqnostika metodları və müxtəlif müalicə taktikası sistemi vardır. Psixiatriya ümumi psixopatologiya və xüsusi psixiatriya hissələrindən ibarətdir. Ümumi psixopatologiya qavrama, yaddaş, intellekt, təfəkkür, emosiya (təəssürat sferası), meyllər, diqqət, hərəkət və düşüncə psixi sferaların xüsusiyyətlərinin və pozuntularını öyrənir. Psixi xəstələrə qulluq, psixi xəstələrin aqressiv və autoaqressiv (intihar) davranış formalarını aradan qaldırılması tədris olunan fəndə xüsusi əhəmiyyət kəsb edir.

Xüsusi psixiatriya bölməsi isə müasir Psixi Xəstəliklərin Təsnifatına uyğun olaraq, ayrı-ayrı nozoloji vahidlərin öyrənməsinə yönəlmişdir. Şizofreniya və şizoaffektiv pozuntuların, affektiv pozuntuları (müasir dövr üçün xüsusi aktualıq daşıyan – depressiv pozuntuları), baş beynin üzvi xəstəlikləri, o cümlədən, epilepsiya xəstəliklərinin təhlilinə xüsusi yer verilmişdir. Hər bir cəmiyyət üçün aktual olan psixoaktiv maddələrin, o cümlədən alkoqolizm və narkomaniyanın diaqnostikası və müalicə məsələləri də tədris olunan fənnin proqramında öz əksini tapmışdılar. Son illər artmaqda olan, stresslə bağlı olan psixi pozuntuların (psixogeniyalar, böhranlı və fəvqəladə vəziyyətlər), həmçinin digər somatik xəstəliklər zamanı yanaşı keçən psixi pozuntuların klinikası, diaqnostikası, müalicə və profikaktikasının öyrənməsinə xüsusi diqqət yetirilir.

KURSUN MƏQSƏDİ:

Tələbələrdə psixiatriyaya dair müstəqil elmi və praktik əsasların olması haqqında tam təsəvvür yaratmaq, həmçinin psixi xəstəliklərin profilaktikası, erkən diaqnostikası, müasir müalicə növləri və üsullarının tətbiqinə göstəriş və əks-göstəriş təyini, psixiatriya və psixososial reabilitasiya xidmətinin təşkili, psixi xəstələrin psixiatrlara vaxtında istiqamətləndirilməsi məsələlərinin öyrədilməsindən ibarətdir. Baş beyinin anatomik strukturlarının funksional əhəmiyyəti.

KURSUN NƏTİCƏLƏRİ:

Təqdim olunan fənn tədris olunub qurtaqdıqdan sonra tələbələr psixi fəaliyyətin əsas psixi sferaların xüsusiyyətlərini və pozuntularını, psixi xəstələrin müayinə metodlarını bilməli, əsas psixi xəstəliklərinin klinikası, diaqnostikası, müalicə və profilaktikası haqqında bazis bilikləri əldə etməlidirlər.

QEYD:

Semestr ərzində minimum 34 bal, imtahanda minimum 17 bal toplanmalı. İmtahanda və imtahana qədər toplanan ballar cəmlənir və yekun miqdarı aşağıdakı kimi qiymətləndirilir:

A - “Əla”	- 91 – 100
B - “Çox yaxşı”	- 81 – 90
C - “Yaxşı”	- 71 - 80
D - “Kafi”	- 61 - 70
E - “Qənaətbəxş”	- 51 – 60
F - “Qeyri-kafi”	- 51 baldan aşağı

SƏRBƏST İŞ:

Semestr üzrə 10 sərbəst iş tapşırığı verilir. Hər tapşırığın yerinə yetirməsi 1 balla qiymətləndirilir.

Sərbəst iş yazılı formada, word faylı formatında, həcmi 1 – 2 səhifə (şrift 12) olmalıdır.

№	M ö v z u l a r	Son tarix
1	Xüsusi vəziyyətli xəstələrlə kliniki müsahibə (sayıqlayan, erotik, aqressiv, suicidal pasiyentlər)	13 həftə
2	Xəstəxanadan kənar psixiatriya yardımı.	13 həftə
3	“Psixiatriya yardımı haqqında” AR qanunu.Əsas prinsipləri.	13 həftə
4	Məhkəmə psixiatriya ekspertizası.(“Psixiatriya yardımı haqqında” qanun).Məcburi müalicə.	13 həftə
5	Psixiatriya stasionarına yerləşdirmək üçün əsaslar və stasionar müalicənin əsas prinsipləri.(“Psixiatriya yardımı haqqında” qanun).	13 həftə
6	İctimai təhlükəli psixopatoloji sindromlar.Hospitalizasiyaya göstəriş olan psixi vəziyyətlər.	13 həftə
7	Obsessiv-kompulsiv sindrom.	13 həftə
8	Dissosiativ-konversion sindrom.Kliniki formaları.	13 həftə
9	Şəxsiyyətin dəyişməsi sindromları.	13 həftə
10	Aqressiya və suicidal.Suicidal davranış	13 həftə

Son tarixdən sonra təqdim olunan sərbəst işlər səbəbindən asılı olmayaraq nəzərə alınmayacaqdır.

Sərbəst işlərin nəticələri jurnalda yazılır.

FƏNNİN MÖVZULARI:

1. Psixi fəaliyyət haqqında anlayış. Psixiatriya yardımının təşkili prinsipləri.Psixi xəstələrə qulluq.
2. Qavramanın psixofiziologiyası və pozuntuları.
3. Yaddaş və intellekt psixofiziologiyası və pozuntuları.
4. Təfəkkür, psixofiziologiyası və pozuntuları.
5. Təəsürat sferası.Affektiv sindromlar.
6. İradə, meyllərin pozuntuları.

7. Diqqət. Düşüncə pozuntuları, onların stomatoloji praktikada əhəmiyyəti.
8. Şizofreniya, simptomları, gedişi.
9. Affektiv pozuntular, depressiv epizod, depressiya zamanı yardım göstərilməsi.
Bipolyar affektiv pozuntusu.
10. Baş-beyin üzvi xəstəlikləri nəticəsində yaranan psixi pozuntular.
11. Psixoaktiv maddələrin qəbulu nəticəsində psixi və davranış pozuntuları.
12. Nevrotik, stresslə əlaqədar və somatoform pozuntular.
13. Şəxsiyyət pozuntusu.
14. Somatik xəstəliklər zamanı yaranan psixi pozuntular.
15. Erkən və yeniyetmə yaşlarında psixi pozuntular.

FƏNNİN MÜHAZİRƏ MƏTNLƏR:

Fənnin bütün mövzuları üzrə müəhazirə mətnlər və nümunəvi testləri elektron formada hazırlanıb və universitetinin virtual test mərkəzinə təhvil verilmişdir.

QIYMƏTLƏNDİRMƏ:

Fənn üzrə kredit toplamaq üçün lazımı 100 balın toplanması aşağıdakı kimi olacaq.

50 bal – imtahana gedər

O cümlədən:

10 bal – dərslə davamiyyət

10 bal – sərbəst iş

30 bal – seminar dərslərindən toplanacaq ballardır.

Semest ərzində 3 dəfə sorğu keçiriləcəkdir (minimum 3). Sorğuda iştirak etmədikdə jurnalda 0 (sıfır) bal qeyd olunacaqdır.

50 bal – imtahanda toplanmalı.

İmtahan test üsulları ilə keçiriləcəkdir. Test 50 sualdan ibarət olacaqdır. Hər bir sual bir baldır. 4 səhv cavab 1 düzgün cavabı silir.

ƏDƏBİYYAT VƏ MATERİALLAR:

1. N.V.İsmayılov “Psixiatriya”, Bakı, 2013
2. N.V.İsmayılov, F.N.İsmayılov , “Tibbi psixologiya və psixoterapiya”, 2002
3. G.Ç.Gəraybəyli, Z.F. Musabəyov, N.N. Eldarova, G.N.Musabəyova “Psixiatriya” (dərs vəsaiti), 2019
4. G.Ç.Gəraybəyli, M.Sultanov, R.Qəmərinski “İntarpersonal Psixoterapiya”, Bakı, 2010
5. N.Ə.Əliyev, Z.N.Əliyev “Ümumi psixopotologiya”, 2019

KURS İŞİ:

Bu fənn üzrə kurs işi nəzərdə tutulmur.

TƏCRÜBƏ:

Bu fənn üzrə istehsalat təcrübəsi nəzərdə tutulmur.

Hazırladı:

dos. Katibli S.Ə.